ABENDUA 1.980

SAGARDOTEGIAK

IGNAZIA MENDIOLA OIARZABAL
85 urteko EMAKUMEA

1 IZENA : Taula.

2 LEKUA : Taula baserria.

3 EZAGUTU ZIREN NAGUSIAK :

Juan Bautista Benporetxea ( )
Joxe Lapiraín ( ) Borda-zar baserritik etorria
Migel Lapiraín ( )

4 NOIZTIKAN DAGOEN FUNTZIONATZEN:

Funtzionatzen hasi zen garaia ez da ezagutzen.
Sagardotegia oso zaharra. Zaharren, zaharrenetakoa.

5 FUNTZIONATZEN UTZITAKO URTEA

Gutxi gora bera 1.962.

6 TOLAREA: Tolarea propioa zuen eta ~~noiz be~~ noizean behin, kanpoako ere jotzen zuen sagarra.

7 ZENBAT SAGARDO EGITEN ZEN:

11.000 litro 1.920. urtean, dana etxeko sagarrarekin.
22.000 litro 1.962 urtean, dana etxeko sagarrarekin

8 HERRIARI IDEKIA: Beti egin ~~da~~ idekia herriari. Beinere ez due egin sagardoa etxerako bakarrik.

Sagardotegia idekitzen zuten urtean hasieratik, sagardoak bukatu arte. Goizean egunkia atera ordu jendea hasten zen joaten eta maiz hamarrak arte ordu zan, berandu arte egoten ~~[illegible]~~ zen jendea. Jan-jaia egiten zuen jendea ere ba ~~[illegible]~~ zen. Ez zen edatetik sagardo batetik bestera joateko egun berean.

(7) Kanpoko sagarrarekin ere ~~[illegible]~~ egin izan dute sagardoa.

Etxean bertan 100 karga baino gehiago ~~[illegible]~~ bildu izan dute.

Baita ere mahastu izandu ~~[illegible]~~ dute udarea, etxean mahuko udarea izan da.

Sagardo gutxia etxean saltzen ~~[illegible]~~ zen.

9: ZE JATEN ZEN SAGARDOTEGIAN: Sardin - zaharra.
Bakallua saltza - berdian.

10: ZE JOKO MOTA ERABILTZEN ZIREN:

Toka
Boleak (Bola-tokia zegon).
Brille
Brillar } ?

11: ZENBAT ORDAINTZEN ZEN

Batzuek ez zuen ezer ordaintzen.

Beste batzuek bost-kuarto ~~ezpa otoko edaten~~ txarroka bakoitzarengatik

BOST-KUARTO = 3 XOX

12: NOLA EDATEN ZEN: Txarroka eta basotan. | behin embotellatzen zanean, botilletan saltzen zuten.

Txarrak lurreskoak izaten ziren.

basoak berriz kristalezkoak.

13: NOLA KARRAITZEN ZUTEN SAGARDOA ETXE BATETIK BESTERA.

Gurdian Bukoia ~~edo~~ eta barrika luzea. Karretoan.

14: NOLA BILTZEN ZEN SAGARRA

Lehen eskuarekin eta azken aldean kiskiñarekin.

15: NOLA KARRAITZEN ZEN SAGARRA

Gurdiarekin. ~~Eziarekin basterrak itxita~~ Eziak basterretatik, aurrean eta atzean jarrita. Horrela sagarra botatzen zen gurdira bete arte.

EZIAREN kroquis bat eta explikazio bat

16: ZE SAGARRA ZEN ONENA SAGARDOA EGITEKO

Sagar gorria - txalaka sagarra - sagar urdina

Piku sagarra - Pattulo sagarra - Moxolua.

17: ZE NEURRIAK DAUDEN SAGARDOTEGIETAN

Karga = 6 sako sagar (Neurri zaharra)

Hectolitroa ⟶ croquis.

18: NONGO JENDEA ETORTZEN ZEN:

Astigarragakoa asko

Oiartzun, Hernani, Donostia ta bere inguruetatik.

Jendea etortzen zen zaldi-cotxetan, batzuek bere txoferrarekin. Bide nagusian basterten kilera luze batean. ~~Trenen~~ Tranbian ere jende asko etortzen zen.

19: JENDEA NOLA ~~EGO~~-EGOTEN ZEN ZUTIK ALA ESERITA.

Jendea bi eratara egoten zen.

~~20:~~ ⑨ ~~JATENA BAKOITZAK bera~~ Jatena sagardotegian preparatzen zitzaion ~~eta~~

20: ZE EGUNETAN IBILTZEN ZEN JENDE GEHIENA

Aste santuetan eta sagardoa edateko ajanik haundiena zuen eguna ostiral santua.

21: KAMPOKO JENDERIK EKARTEN AL ZEN LANERAKO

Mantenduan frekean jendea hartzen zuten, sagarra bilketako, tolareko lanetako, embotellatzeko eta abar.

22: TAULAKO HIZTEGIA

TURBIOA: Sagardoa zikintzen denian edo zikin iluna dauka mean.

FUERTXAKOA: Barrikotea

ESIA (ESIYA): Gurdiari jartzen zaizkion kartolak bazterretan, aurrean eta atzean, dana epurezkoa (gaztañazkoa) jotita saska bezala kurenatuta edo jotita sagarra, artoa ondorena karratzeko karraiatzeko

TXINGARRA: Sagardoa basora ateratzekoan botatzen zuan txingarta edo

KASKABEL: Mokortuta (granifloa) zandenean sagardoari deitzen zioten izena

23: GERTAKIZUNAK Jendeak isugariko betekak arrapatzen zuen. Egun batean arto sail batetik artoak atera eta bide nagusiko bazterrean aldatu zuten Lizardiko inguruarte.

Beste batean bertako karroa, beko zoko batera bota-ta utzi zioten.

SAGARDOTEGIAK: Urtez Hiru tokitan sagardotegiak ba zitzuen: Errota, Manjoandegi eta Ergobi

ABENDUA 1.980 IGNALIA MENDIOLA OTARZABAL
85 urteko EMAKUMEA